

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

609. meddelelse. 15. januar 1959

A. Forsøgsresultater

Forsøg med havresorter 1955—58

Forsøgene, der omfatter 9 sorter, er gennemført på *lerjord* ved Aakirkeby, Abed, Askov, Blangstedgaard, Lyngby, Rønhave, Tystofte og Ødum, og på *sandjord* ved Borris, Jyndeved, Studsgaard og Tylstrup. Desuden er der på *marsk* ved Højer, på *højpose* i Store Vildmose (Centralgaarden) og udstationeret på *lavmose* ved Tylstrup gennemført en særlig forsøgsserie med et mindre antal sorter, hvis resultater er opført for sig. I 1958 er påbegyndt forsøg i Ringkøbing fjordenge, men resultaterne er ikke taget med i nærværende opgørelse. Ved Rønhave er forsøgene kun gennemført i 1957-58, og forsøget i 1956 ved Lyngby og Tystofte er kasseret på grund af angreb af henholdsvis fritfluer og havreål. Forsøget ved Tylstrup 1958 led haglskade og er ikke taget med.

Af de 9 sorter har 4 været med i hele perioden, medens de øvrige kun er afprøvet 1957-58. Resultaterne for disse sorter er ved opgørelsen omregnet i forhold til gennemsnittet af 4 sorter 1955-58, således at det er muligt at sammenligne sorterne direkte. Forholdstallene er ligeledes beregnet ud fra dette gennemsnit.

Sammendrag af forsøgene på agerjord er anført nedenstående, medens der i bilaget på bagsiden er angivet kærneudbytte i hkg og forholdstal i gennemsnit for de enkelte forsøgssteder.

Forsøg på agerjord

1955—58 43 forsøg	hkg pr. ha		Forholdstal		Leje-		pct.	mg pr. korn	pr. liter	Modningsdato
	kærne	halm	fri kærne	skalkærne	tilbøjelighed ¹	Strå-længde cm				
Marne	40.6	42.8	101	101	2.9	91	27.4	33.4	494	¹² / ₈
Abed Max	40.6	48.4	101	99	2.3	94	28.8	34.9	517	¹⁴ / ₈
Svaløf Stål A	39.7	46.6	99	101	2.0	95	26.1	33.8	517	¹³ / ₈
Abed Palu	39.4	44.7	98	99	2.3	86	26.8	32.8	529	¹¹ / ₈
1957—58, 23 forsøg										
Vigor	41.2	47.0	103	99	2.5	90	30.1	35.2	494	¹¹ / ₈
Svaløf Vg 01534 f	39.9	47.2	100	101	2.0	94	26.1	33.5	519	¹³ / ₈
Pendek	39.9	38.8	100	96	3.1	79	30.3	27.8	478	⁸ / ₈
Silber II	38.6	45.3	96	98	2.9	89	26.4	34.1	515	¹² / ₈
Pegase	37.2	40.2	93	94	3.6	84	26.7	27.8	517	⁹ / ₈

1. 0 = helt stående, 10 = helt i leje.

I 43 forsøg i 4 år har Abed Max og Marne givet samme og højest kærneudbytte, 40,6 hkg. Svalhøf Stål A og Abed Palu ligger henholdsvis 0,9 og 1,2 hkg lavere. I 23 forsøg 1957-58 har Vigor med 41,2 hkg givet 3 pct. mere end middel af de 4 sorter, der har været med i alle forsøg. Svaløf Vg 01534 f og Pendek, der står lige, er middeldynde, medens de to følgende, Silber II og Pegase, ligger henholdsvis 4 og 7 pct. under middel. Efter udbytte af skalfri kærne reduceres stillingen for sorterne Abed Max, Vigor og Pendek med henholdsvis 2,4 og 4 pct.

Halmudbyttet er højest for Abed Max, Vigor og Svaløf Vg 01534 f, noget under middel for Pendek, Pegase og Marne.

Tallene for lejetilbøjelighed omfatter årene 1957-58. Der har ikke været nogen større forskel på sorterne, men Stål A og Svaløf Vg 01534 f har dog vist mindst og Pegase størst tilbøjelighed til at gå i leje. Strået er ret langt hos de to Svaløfsorter og Abed Max, udpræget kort hos Pendek. Abed Max og Vigor har store og Pendek og Pegase små kærner. Abed Max, Vigor og Pendek har noget højere skalprocent end de øvrige sorter. Abed Palu har højest og Pendek lavest rumvægt.

Resultaterne af forsøgene på marsk, lav- og højmoser fremgår af følgende:

Forsøg på marsk, lav- og højmoser

1955-58	Marsk			Lavmoser			Højmoser			Leje- tilbøje-	
	hkg kærne	pr. ha halm	ft. kærne	hkg kærne	pr. ha halm	ft. kærne	hkg kærne	pr. ha halm	ft. kærne	lig- hed ¹	pct. skal
Antal forsøg	4			5			4				
Abed Max	45.9	56.0	104	31.9	49.7	97	30.8	37.0	96	3.4	29.7
Marne	44.2	51.5	100	34.0	47.7	103	32.7	34.2	104	4.3	27.5
Svaløf Stål A . . .	43.5	53.5	99	32.6	50.1	99	31.5	37.6	100	3.8	6.4
Abed Palu	42.5	54.7	97	33.5	53.6	102	31.9	36.1	101	2.7	27.5
<hr/>											
1957-58											
Antal forsøg	2			2			2				
Pendek	41.5	46.6	94	35.0	56.5	106	34.8	36.0	109	5.0	28.5

1. 0 = helt stående, 10 = helt i leje.

På marsk har Abed Max, Marne og Svaløf Stål A på det nærmeste givet samme kærneudbytte, når den højere skalprocent hos Abed Max tages i betragtning. Abed Max har ikke kunnet hævde sig på lav- og højmoser, hvor Marne har været højestydende, men Svaløf Stål A og Abed Palu kommer omtrent på højde med Marne i udbytte af skalfri kærner. Pendek har i 2 års forsøg ikke kunnet hævde sig på marsk, men har en bedre stilling på lav- og højmoser. Pendek og Marne har vist størst og Abed Palu mindst lejetilbøjelighed.

Oversigt over sorterne

4 års forsøg

Marne, hollandsk sort (Echo × Ørn). På agerjord, høj- og lavmose har sorten givet højest kærneudbytte, på marsk middel. Strået kort, ret stivt. Kærnen godt middelstor, skalprocenten middel, lav rumvægt.

Abed Max (Minor × Abed 30) har på agerjord givet samme kærneudbytte ialt som *Marne*, men under middel af skalfri kærne. På marsk har sorten været højestydende, men på høj- og lavmose lavestydende. Strået godt middellangt og stivt. Kærnen stor og tykskallet. Rumvægten høj.

Svaløf Stål A (Ørn × Stjerne). Kærneudbyttet ialt omkring middel, men over middel af skalfri kærne. Godt middellangt, stivt strå. Kærnen stor, tyndskallet med høj rumvægt.

Abed Palu (Ørn × Minor). Knappt middelhøjt udbytte af kærne på agerjord og marsk, men lidt over middel på høj- og lavmose. Strået kort og stivt. Middelse store tyndskallede kærner. Rumvægten meget høj.

2 års forsøg

Vigor, belgisk sort (Espoir × Blanche Regide). Sorten, der kun har været med på agerjord, har givet højest kærneudbytte ialt, men under middel af skalfri kærne. Strået er middellangt og ret stivt. Kærnen er stor og tykskallet, og rumvægten er lav.

Svaløf Vg 01534 f, der er en ny elite af *Svaløf Stål A*, har kun deltaget i forsøgene på agerjord. Den har givet samme kærneudbytte som *Stål A*. Hvad andre egenskaber angår, adskiller den sig heller ikke fra denne.

Pendek, hollandsk sort (Flämingsgold × Binder), har på agerjord givet middeludbytte af kærne ialt, men af skalfri kærne 4 pct. under. På sandjord gav den højest udbytte. I forsøg på marsk har sorten været lavestydende. På høj- og lavmose har den en væsentlig bedre stilling. Strået er meget kort, men noget blødt, knækketilbøjelighed er iagttaget i nogle forsøg. Kærnen er lille og tykskallet. Rumvægten noget lav. Sorten, der er ca. en uge tidligere moden end de øvrige sorter, har varieret meget i udbytte fra forsøg til forsøg.

Silber II, tysk sort (Heines Silber × Dippes frühe Weise), er kun prøvet på agerjord. Kærneudbyttet er 4 pct. under middel. Strået er kort, ret stivt. Kærnen er stor og tyndskallet. Rumvægten høj.

Pegase, fransk sort (Versailles × von Lochow), har givet lavest kærneudbytte, 7 pct. under middel. Strået er kort og ret blødt. Kærnerne er små og tyndskallede. Rumvægten er høj. Modningstidspunktet som *Pendek*.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plante- kultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plante- kultur«.

Abonnementsprisen er 4 kr. om året, postpenge iberegnet.

Meddelelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Sortsforseg med havre på agerjord 1955—58
hkg kærne pr. ha og forholdstal¹

Sort	Gens.	Aakir- keby	Abed	Askov	Blang- stedg.	Lyng- by ²	Røn- have ³	Tys- tofte ²	Ødum	Bor- ris	Jynde- vad	Studs- gaard	Tyl- strup ²
<i>1955—58, 43 forsøg</i>													
Marne.....	40.6	43.1	45.1	46.6	50.7	35.0	47.3	44.0	46.2	37.2	28.6	31.7	32.2
Abed Max.....	40.6	43.4	47.9	46.8	51.6	33.9	42.3	46.5	46.7	38.4	26.7	29.6	32.2
Svalof Stål A.....	39.7	41.2	45.7	45.9	49.5	35.1	43.4	43.5	45.6	37.0	27.9	29.9	31.2
Abed Palu.....	39.4	41.1	44.9	46.6	48.8	32.8	46.5	43.0	44.7	36.4	28.2	29.3	31.6
<i>1957—58, 23 forsøg</i>													
Vigor.....	41.2	42.4	47.3	45.8	51.9	35.4	47.8	44.4	48.1	38.7	27.8	31.7	35.0
Svalof Vg 01534 f.....	39.9	41.2	46.2	45.5	50.3	35.6	43.0	44.2	46.3	36.8	27.9	29.2	34.0
Pendek.....	39.9	41.9	42.2	46.2	45.6	35.5	43.4	41.5	47.7	41.8	29.3	31.5	34.8
Silber II.....	38.6	39.9	43.1	42.3	48.6	34.0	41.9	42.7	44.2	36.4	28.3	30.4	31.4
Pegase.....	37.2	38.6	41.6	41.5	44.0	33.3	39.4	42.2	44.6	36.1	26.0	29.7	31.9
<i>1955—58, 43 forsøg</i>													
Marne.....	101	102	98	100	101	102	105	99	101	100	103	105	101
Abed Max.....	101	103	104	101	103	99	94	105	102	103	96	98	101
Svalof Stål A.....	99	98	100	99	99	103	97	98	100	99	100	99	98
Abed Palu.....	98	97	98	100	97	96	104	97	98	98	101	97	99
<i>1957—58, 23 forsøg</i>													
Vigor.....	103	100	103	99	103	104	107	100	105	104	100	105	110
Svalof Vg 01534 f.....	100	98	101	98	100	104	96	100	101	99	100	97	107
Pendek.....	100	99	92	99	91	104	97	94	104	111	105	105	109
Silber II.....	96	95	94	91	97	99	93	96	97	98	102	101	99
Pegase.....	93	91	91	89	88	97	88	95	97	97	93	99	100

1. Gennemsnit for 4 sorter 1955—58 = 100. 2. Kun 3 år. 3. Kun 2 år.